

Patienteninformatie sterilisatie huisartsenpraktijk Arentsen en Groeneveld

Inleiding

Er zijn verschillende mogelijkheden om ongewenste zwangerschap te voorkomen, bijvoorbeeld de anticonceptiepil, het condoom, het spiraaltje of sterilisatie. In overleg met uw behandelend arts heeft u besloten een sterilisatie te ondergaan. Het grote verschil tussen de drie eerstgenoemde methoden en sterilisatie is, dat sterilisatie moet worden beschouwd als een definitieve anticonceptie methode: in principe is sterilisatie onomkeerbaar (onherroepelijk). Een sterilisatie is dan ook alleen een goede keuze wanneer u zeker weet dat u geen kinderen (meer) wilt.

Sterilisatie is een veilige en betrouwbare vorm van anticonceptie. Het is een eenvoudige ingreep welke geen invloed heeft op uw seksueel functioneren. Tijdens de sterilisatie worden de zaadleiters afgesloten, waardoor wordt voorkomen dat zaadcellen het zaadvocht kunnen bereiken. Bij geslachtsgemeenschap zal dan alleen zaadvocht zonder zaadcellen vrijkomen, waardoor geen bevruchting kan plaatsvinden.

Vorbereidingen voor de sterilisatie

Wanneer u bloedverdunnende middelen gebruikt (bijvoorbeeld Sintrom, Acetosal), dan zal deze medicatie in overleg met uw behandelend arts enige dagen voor de sterilisatie worden gestopt. Indien u werkt, adviseren wij u niet te werken op de dag van de ingreep. Omdat de sterilisatie onder plaatselijke verdoving wordt uitgevoerd, mag u voor de ingreep gewoon eten en drinken. Om infectie te voorkomen, vindt de sterilisatie onder steriele omstandigheden plaats. Daarom is het nodig voor de ingreep de balzak helemaal te scheren. Ter voorkoming van napijn adviseren wij om een uur voor de operatie 2 tabletten ibuprofen 400 mg of - als u bekend bent met maagbezwaren of bloedverdunnende medicatie - 2 tabletten paracetamol 500 mg.

Direct na de sterilisatie, tot zeker 1 à 2 dagen na de sterilisatie, moet u een strak zittende onderbroek of zwembroek dragen: u moet deze dan ook op de dag van de sterilisatie meenemen naar de praktijk. Omdat wordt afgeraden zelf auto te rijden na de ingreep, adviseren wij u vervoer naar huis te regelen.

De sterilisatie

De sterilisatie wordt onder plaatselijke verdoving uitgevoerd op de huisartspraktijk. Na het desinfecteren van de balzak, krijgt u een of twee injecties in de huid van de balzak of in de zaadstreng in de liesstreek. Vervolgens maakt uw behandelend arts ter plaatse van de verdoofde huid een of twee kleine sneetjes waarbij hij/zij de zaadleiters vrijmaakt. Beide zaadleiters worden doorgenomen en vaak een stukje verwijderd, waarna de uiteinden worden afgebonden met hechtmateriaal, geclipt of dichtgebrand. Omdat de zaadleider door het lieskanaal loopt, kunt u tijdens de sterilisatie een trekkend, pijnlijk gevoel in de liezen voelen. Hierna worden zo nodig de wondjes weer gesloten met oplosbaar hechtmateriaal. De hechtingen lossen na ongeveer twee weken op en hoeven dus niet te worden verwijderd. De ingreep duurt ongeveer 1 uur.

Na de sterilisatie

Om nabloeding te voorkomen, kunt u het de rest van de dag het beste rustig aan doen. Als de verdoving is uitgewerkt, kan het gebied van de balzak en liezen pijnlijk worden. Hiervoor kunt u opnieuw een pijnstillert innemen. Geadviseerd wordt tijdens de twee dagen na de sterilisatie een strakke onderbroek of zwembroek te dragen. Tijdens deze twee dagen mogen de wondjes niet nat worden! Na twee dagen mag u de gaasjes zelf verwijderen. Hierna mag u ook weer douchen. Baden mag echter pas vijf dagen na de ingreep weer. De dag na de sterilisatie kunt u in het algemeen weer uw dagelijkse werkzaamheden oppakken. De eerste dagen na de sterilisatie moet u echter wel zware werkzaamheden vermijden. Gedurende ongeveer vijf dagen na de sterilisatie kunt u beter niet fietsen, sporten, zwemmen, of zwaar tillen. Daarnaast wordt het afgeraden om tijdens deze vijf dagen geslachtsgemeenschap te hebben.

Controle na de sterilisatie

Indien u of uw behandelend arts het nodig achten, wordt een afspraak gemaakt voor een wondcontrole door uw behandelend arts.

Complicaties die kunnen ontstaan na de sterilisatie

Een tijdelijke, geringe blauwverkleuring van de balzak en/of basis van de penis komt regelmatig voor na sterilisatie. Ook wat bloed- of vochtverlies uit de wondjes is niet verontrustend en gaat in de regel vanzelf snel over. Bij circa 4% van de mannen treedt een nabloeding of wondinfectie op. Pijn direct na de sterilisatie komt vaak voor en gaat meestal gepaard met een beurs gevoel in de zaadballen en/of pijn tijdens het lopen. Meestal duurt dit slechts enkele dagen. U moet uw behandelend arts waarschuwen indien u koorts krijgt (boven de 38.5°C), er een sterke zwelling van de balzak optreedt, een wondje blijft bloeden en als u veel pijn heeft.

Vruchtbaarheid

Na de sterilisatie bent u niet meteen onvruchtbaar! Gedurende de eerste maanden na de sterilisatie komen bij een zaadlozing namelijk nog zaadcellen vrij. Daarom moet u tijdens deze periode bij geslachtsgemeenschap een voorbehoedmiddel gebruiken. Drie maanden na de sterilisatie en voldoende zaadlozingen zijn meestal geen zaadcellen meer aanwezig in het zaadvocht. Na een periode van ongeveer drie maanden zal in het laboratorium een zaadmonster worden onderzocht. Dit onderzoek is essentieel om onvruchtbaarheid te kunnen vaststellen. Hiervoor krijgt u van uw behandelend arts een potje mee, waarin u al het sperma moet opvangen. U moet het potje met het zaad monster binnen 2 uur inleveren op een door uw behandelend arts aangegeven locatie. De uitslag van het laboratoriumonderzoek krijgt u binnen 7 dagen van uw behandelend arts. Wanneer geen zaadcellen meer zichtbaar zijn in het zaadmonster of een gering aantal niet-bewegende zaadcellen, dan is de sterilisatie geslaagd en de behandeling afgerond. In dit geval bent u onvruchtbaar en kunt u of uw partner stoppen met het gebruik van voorbehoedsmiddelen. Het kan echter voorkomen dat u meerdere malen een zaadmonster moet inleveren, totdat het laboratoriumonderzoek laat zien dat geen zaadcellen meer aanwezig zijn.

Wat verder van belang kan zijn

Er is een kleine kans (circa 1%) dat de uiteinden van de zaadleiters weer aan elkaar groeien waardoor zaadcellen weer in het zaadvocht terecht kunnen komen en er dus opnieuw vruchtbaarheid ontstaat. Ook al werden tijdens laboratoriumonderzoek in uw zaadmonster geen bewegende zaadcellen (meer) gevonden, dan nog is hernieuwde vruchtbaarheid na langere tijd alsnog mogelijk. Soms worden in zaadmonsters gedurende een langere periode steeds niet-bewegende zaadcellen gevonden. Meestal verdwijnen deze binnen één jaar. Alleen als bewegende zaadcellen worden gevonden in het zaadmonster zult u, na overleg met uw behandelend arts, opnieuw worden gesteriliseerd. Sterilisatie is in principe een definitieve ingreep. Slechts in voorkomende gevallen kan een sterilisatie wel eens ongedaan worden gemaakt. Dit lukt echter niet altijd! U moet er daarom zeker van zijn, dat u deze ingreep wilt ondergaan. Aan een zaadmonster is met het blote oog niet te zien of iemand gesteriliseerd is. Na sterilisatie bestaat een zaadmonster met name uit vocht uit de zaadblaasjes en de prostaat. De zaadcellen, die nog steeds in de testikels worden gemaakt, worden door het lichaam afgebroken. Er zijn ook nadelen verbonden aan de sterilisatie. Zo'n 5% van de mannen die zich laat steriliseren heeft kans op chronische pijn in de balzak. Zo'n 2- 6% van de mannen na sterilisatie krijgt spijt van de ingreep, meestal vanwege hernieuwde kinderwens. De sterilisatie is weliswaar te herstellen, maar dit lukt niet altijd en vaak is door de sterilisatie de vruchtbaarheid verminderd. Wie van beide partners zich laat steriliseren, is een persoonlijke keuze. Het voordeel van sterilisatie van de man is dat het een relatief lichte ingreep betreft, die onder plaatselijke verdoving kan worden uitgevoerd. Sterilisatie heeft geen enkele invloed op uw seksueel functioneren. Benadrukt moet worden dat sterilisatie geen enkele bescherming biedt tegen seksueel overdraagbare aandoeningen zoals AIDS, gonorrhoe of syfilis. Om de kans dat u hiermee kunt worden besmet te verminderen, is het raadzaam ook na sterilisatie alsnog condooms te gebruiken.

Kosten en vergoeding

De kosten van een sterilisatie bedragen 246,23 euro (2016). Met de Friesland Zorgverzekeraar heeft huisartsenpraktijk Arentsen en Groeneveld een overeenkomst gesloten over sterilisaties. U kunt alleen voor vergoeding in aanmerking komen indien u aanvullend verzekerd bent. Hierbij wordt restitutie van de kosten verrekend met het eigen risico.

Wat te doen in geval van ziekte of verhindering?

Mocht u onverhoopt door ziekte of om andere redenen verhinderd zijn uw afspraak met uw behandelend arts na te komen, dan wordt u verzocht zo snel mogelijk contact op te nemen met de huisartspraktijk. Dit is belangrijk omdat dan in uw plaats een andere patiënt kan worden behandeld.

Tot slot

Deze patiëntenfolder betreft een algemene voorlichting en is bedoeld als extra informatie naast het gesprek dat uw behandelend arts met u heeft gehad. Bijzondere omstandigheden kunnen aanleiding geven tot wijzigingen in uw behandeling. Dit zal dan door uw behandelend arts aan u kenbaar worden gemaakt. Indien u na het lezen van deze patiëntenfolder nog vragen heeft, dan kunt u op werkdagen contact opnemen met de huisartspraktijk.

Toestemming

Ik heb bovenstaande informatie gelezen en de inhoud goed begrepen. Tevens kreeg ik voldoende bedenktijd en was ik in de gelegenheid om vragen te stellen aan mijn behandelend arts naar aanleiding van deze informatie. Ik ga akkoord met de voorgestelde behandeling en de controle van zaadmonsters na de ingreep.

Plaats

datum

Handtekening